

ಕೃಪಾಕರ-ಸೇನಾನಿ

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದಂತಗಳ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಟ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಹಬದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಗಂಡಾನೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೂ ತಡೆಬಿದ್ದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರುಮುಖದತ್ತ ಸಾಗಿದೆ. ಆನೆಗಳು ಸಹ ಪ್ರಕೃತಿ ಒಡ್ಡುವಂತಹ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿ ಸದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅವುಗಳ ಸುತ್ತ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ತುಂಬಿರುವಂತಹ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಕಾಡುಬೇಕು. ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುವುದು ಎಲ್ಲ ಜೀವ ಸಂಕುಲದಲ್ಲೂ ಇದ್ದದ್ದೇ. ಆನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸಾವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ.

ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅವುಗಳ ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುವುದು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮ. ಆನೆಗಳಿಗೆ ಮದ್ದು ನೀಡಿದಾಗ ದೇಹದ ಉಷ್ಣಾಂಶ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ನೀಡಲಾದ ಆನೆ ಎತ್ತ ಓಡಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಲು ಕಾಡಿನ ಗತಿ ತಿಳಿದವರ ಕೊರತೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಜಲತಾಣಗಳತ್ತ ಓಡುವ ಆನೆ ಸೊಂಡಿಲನ್ನು ನೀರೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ.

ಆಲೂರು ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ತುಂಬಾ ಭಿನ್ನವಾದುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಳವೂರಿಂದ ಆನೆಗಳ ಹಿಂಡನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹನನ ಮಾಡುವುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಊಹಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆಲೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆನೆಗಳ ಹಿಂಡನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವುಗಳು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತೋಟಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತವೆ. ಹಗಲು ಹೊತ್ತು ಅಡಗಿ ಕೂತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲೇ ಮಾನವ-ಆನೆ ಸಂಘರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು. ಇಲ್ಲಿ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕಾಡಾನೆ ಹಿಂಡಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳದ್ದೇ ಆದ ಗೃಹ ವಲಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಇದೇ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಿಕಾಣೆ ಹೂಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವುಗಳ ಹನನವೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವ ಪರಿವಾರವೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಕಂದಾಯ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ರೂಪಿಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಿವೆ ವೈವಿಧ್ಯದ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿವೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬದುಕು ಏರು-ಪೇರು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವತ್ತ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮೊದಲು ಯೋಚಿಸಬೇಕೇ ವಿನಃ ಕಾರ್ಯಸಾಧುವಲ್ಲದ ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಕಡೆಗಲ್ಲ.

(ವನ್ಯಜೀವಿ ತಜ್ಞರು, ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕರು)

ಮನೋಜ್‌ಕುಮಾರ್

ಆನೆಗಳ ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರದ ಆನೆಗಳ ಮೇಲಷ್ಟೇ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಲು ನಾವು ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರಯೋಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಆನೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನವೊಂದು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಗತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಆನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.

(ಮುಖ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ)

ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಸ್ಕಿಗೆ ಬಂದ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಕಿವಿ ನಡುವೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಗ್ರಂಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಾನೆಯಂತೆಯೇ 'ಫೆರಮೋನ್' ದ್ರವ ಸ್ರವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಂಡಾನೆಗಳು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹೆಣ್ಣಾನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲು ಬಯಸಿದಾಗ ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಮರ ನಡೆಯುವುದುಂಟು. ಗೆದ್ದ ಗಂಡಾನೆಗೆ ಗಜರಾಣಿಯ ಸಾಂಗತ್ಯ. ಗಂಡಾನೆ ತಾನು ಸಂಗ ನಡೆಸಿದ ಬಳಿಕವೂ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮಸ್ಕಿಗೆ ಬಂದ ಬೇರೆ ಆನೆಗಳು ಆ ಹೆಣ್ಣಾನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯದಂತೆ ಕಾಯುತ್ತದೆ. ವಂಶದ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು,